

Bruselj, 12. marec 2026
(OR. en)

7297/26

Medinstitucionalna zadeva:
2013/0072 (COD)

AVIATION 44
CONSOM 83
CODEC 441

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	12. marec 2026
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2026) 129 final
Zadeva:	MNENJE KOMISIJE v skladu s členom 294(7), točka (c), Pogodbe o delovanju Evropske unije o spremembah, ki jih je predlagal Evropski parlament k stališču Sveta UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o spremembi Uredbe (ES) št. 261/2004 o določitvi skupnih pravil glede odškodnine in pomoči potnikom v primerih zavrnitve vkrcanja, odpovedi ali velike zamude letov ter Uredbe (ES) št. 2027/97 o odgovornosti letalskih prevoznikov v zvezi z letalskim prevozom potnikov in njihove prtljage

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2026) 129 final.

Priloga: COM(2026) 129 final



EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 12.3.2026
COM(2026) 129 final

2013/0072 (COD)

MNENJE KOMISIJE

**v skladu s členom 294(7), točka (c), Pogodbe o delovanju Evropske unije
o spremembah, ki jih je predlagal Evropski parlament
k stališču Sveta**

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o spremembi Uredbe (ES) št. 261/2004 o določitvi skupnih pravil glede odškodnine in
pomoči potnikom v primerih zavrnitve vkrcanja, odpovedi ali velike zamude letov ter
Uredbe (ES) št. 2027/97 o odgovornosti letalskih prevoznikov v zvezi z letalskim
prevozom potnikov in njihove prtljage**

(Besedilo velja za EGP)

MNENJE KOMISIJE

**v skladu s členom 294(7), točka (c), Pogodbe o delovanju Evropske unije
o spremembah, ki jih je predlagal Evropski parlament
k stališču Sveta**

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o spremembi Uredbe (ES) št. 261/2004 o določitvi skupnih pravil glede odškodnine in
pomoči potnikom v primerih zavrnitve vkrcanja, odpovedi ali velike zamude letov ter
Uredbe (ES) št. 2027/97 o odgovornosti letalskih prevoznikov v zvezi z letalskim
prevozom potnikov in njihove prtljage**

(Besedilo velja za EGP)

1. UVOD

Pogodba o delovanju Evropske unije v členu 294(7), točka (c), določa, da Komisija da mnenje o spremembah, ki jih je predlagal Evropski parlament v drugi obravnavi. Komisija v nadaljevanju daje mnenje o 243 spremembah, ki jih je predlagal Parlament glede zgoraj navedenega predloga.

2. OZADJE

Datum predložitve predloga Evropskemu parlamentu in Svetu 13. marec 2013
(dokument COM(2013) 130 final – 2013/0072 COD):

Datum stališča Evropskega parlamenta, prva obravnava: 5. februar 2014

Datum predložitve spremenjenega predloga Svetu: n. r.

Datum sprejetja stališča Sveta v prvi obravnavi: 16. september 2025

Datum sprememb Evropskega parlamenta, druga obravnava: 21. januar 2026

3. CILJ PREDLOGA KOMISIJE

Namen predloga je izboljšati izvrševanje pravic s pojasnitvijo ključnih načel in s tem povezanih pravic potnikov, ki so bili v preteklosti vzrok številnih sporov med letalskimi prevozniki in potniki, ter okrepiti in bolje uskladiti politike izvrševanja, ki se izvajajo na nacionalni ravni, ob upoštevanju finančnih zmogljivosti letalskih prevoznikov. Njegov cilj je tudi zagotoviti boljše izvrševanje pravic potnikov v zvezi z neustreznim ravnanjem s prtljago.

4. MNENJE KOMISIJE O SPREMEMBAH, KI JIH JE PREDLAGAL EVROPSKI PARLAMENT

4.1 Povzetek stališča Komisije

Evropski parlament je sprejel 243 sprememb. Komisija lahko 115 sprememb sprejme v sedanji obliki (1 do 8, 12, 14, 15, 17, 18, 19, 21, 24, 26 do 33, 35 do 39, 42, 45, 46, 47, 53, 56, 59, 60, 64, 65, 66, 69, 71, 77, 78, 80, 81, 82, 83, 89, 92, 95, 96, 98, 109, 110, 113, 115, 116, 117, 119 do 123, 125 do 128, 130, 135, 137 do 142, 147, 148, 146, 150, 153, 157, 164 do 167, 169 do 172, 174 do 178, 181, 183, 184, 188, 190, 195 do 198, 200, 201, 203, 206 do 210, 241 do 243).

Komisija lahko 92 sprememb sprejme delno, pod pogojem, da se besedilo preoblikuje ali da se doseže načelni dogovor (9, 10, 11, 16, 20, 22, 23, 40, 43, 44, 49, 51, 52, 70, 74, 84, 85, 86, 88, 90, 91, 93, 94, 97, 99, 100 do 107, 111, 114, 124, 131 do 134, 136, 143, 144, 149 do 152, 154, 155, 156, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 173, 179, 180, 185, 187, 189, 192, 193, 194, 199, 205, 211, 212, 215 do 239).

Komisija ne more podpreti 36 sprememb (13, 25, 34, 41, 48, 50, 54, 55, 57, 58, 61, 62, 63, 67, 68, 72, 73, 75, 76, 79, 87, 108, 112, 118, 129, 145, 151, 168, 182, 186, 191, 202, 204, 213, 214 in 240).

Komisija pozdravlja prizadevanja Evropskega parlamenta za izboljšanje določb, ki krepijo raven varstva potnikov in izvrševanja njihovih pravic v primerjavi s prvotnim stališčem Sveta.

4.2 Spremembe, ki jih je predlagal Parlament v drugi obravnavi

Razlogi za stališče Komisije so predstavljeni v nadaljevanju, s poudarkom na najpomembnejših spremembah.

4.2.1 Sprejete spremembe

Komisija sprejema spremembe 1 do 8, 12, 14, 15, 17, 18, 19, 21, 24, 26 do 33, 35 do 39, 42, 45, 46, 47, 53, 54, 56, 59, 60, 64, 65, 66, 69, 71, 77, 78, 80, 81, 82, 83, 89, 92, 95, 96, 98, 109, 110, 113, 115, 116, 117, 119 do 123, 125 do 128, 130, 135, 137 do 142, 147, 148, 146, 150, 153, 157, 164 do 167, 169 do 172, 174 do 178, 181, 183, 184, 188, 190, 195 do 198, 200, 201, 203, 206 do 210, 241 do 243.

Te spremembe pojasnjujejo opredelitve, pravice potnikov ter obveznosti letalskih prevoznikov in posrednikov. Prav tako izboljšujejo besedilo Sveta, zlasti glede obravnave pritožb s strani letalskih prevoznikov in posrednikov, določitve nacionalnih izvršilnih organov, izmenjave informacij in čezmejnega sodelovanja med nacionalnimi izvršilnimi organi, kazni ter sodelovanja med državami članicami in Komisijo. Ti elementi izboljšujejo kakovost pravnega besedila in pomenijo izboljšave ravni varstva potnikov ter zagotavljajo nadaljnjo uskladitev s pravili, ki se uporabljajo za druge načine prevoza.

4.2.2 Delno sprejete spremembe

Dovoljena prtljaga

Evropski parlament želi s spremembo 144 v Uredbo (ES) št. 261/2004 uvesti določbe o ročni prtljagi, medtem ko člen 2 predloga Komisije iz leta 2013 vsebuje pravila o prevozu prtljage in spreminja Uredbo (ES) št. 2027/97, vključno z odgovornostjo nacionalnih izvršilnih organov za zagotavljanje skladnosti s to uredbo.

Sprememba 144 določa nov člen 11a („Pravica do osebnega predmeta in ročne prtljage“), ki vsebuje tri odstavke: odstavek 1 o „osebnih predmetih“, odstavek 2, ki določa pravico do enega kosa ročne prtljage, vključenega v ceno vozovnice, in odstavek 3 o obveščanju o postopku za prevzem osebnih predmetov in ročne prtljage, pozabljenih v potniški kabini.

Komisija zavrača predlog o ureditvi pravice do brezplačne ročne prtljage (odstavek 2 predlaganega novega člena), ki jo je Evropski parlament zahteval v spremembi 144 in spremembi 204 bodisi v Uredbi (ES) št. 261/2004 bodisi Uredbi (ES) št. 2027/97. Za tako ureditev je treba opraviti ustrezno oceno učinka, da bi se izognili nenamernim posledicam, ta ocena pa poteka v okviru pregleda Uredbe (ES) št. 1008/2008 (glej tudi oddelek 4.2.4 o ročni prtljagi).

Kar zadeva preostale dele spremembe 144, Komisija meni, da bi bilo tudi za odstavek 1 novega člena o „osebnem predmetu“ bolje, da se obravnava v okviru tekočega pregleda Uredbe (ES) št. 1008/2008 o zračnih prevozi, kjer je mogoče mere osebnega predmeta podrobno oceniti v okviru celovite ocene učinka.

Če bi se to vprašanje (odstavek 1) obravnavalo v Uredbi (ES) št. 261/2004, bi morali biti nacionalni izvršilni organi odgovorni tudi za izvrševanje teh pravil (pri čemer je treba opozoriti, da Evropski parlament ni predlagal spremembe glede odgovornosti nacionalnih izvršilnih organov iz Uredbe (ES) št. 2027/97, kot je predlagala Komisija v predlogu iz leta 2013). Komisija bi lahko v takem primeru pokazala prožnost glede tega, ali se to vprašanje uredi v Uredbi (ES) št. 261/2004 ali v Uredbi (ES) št. 2027/97.

Komisija lahko sprejme odstavek 3 (o obveščanju potnikov o postopkih, če ročna prtljaga ostane v potniški kabini). To je treba urediti v Uredbi (ES) št. 261/2004.

Izjava o interesu glede opreme za gibanje

Sprememba 199 se nanaša na posebno izjavo o interesu, ki jo lahko invalidi ali osebe z zmanjšano zmožnostjo gibanja dajo za kritje svoje opreme za gibanje v primeru izgube ali poškodbe nad standardnim zneskom odškodnine, določenim v Montrealski konvenciji in Uredbi (ES) št. 2027/97. Na podlagi spremembe bi bila Komisija obvezana sprejeti vzorčni obrazec takšne posebne izjave. Komisija tej obveznosti nasprotuje, saj ustvarja nepotrebno upravno breme, tudi za letalske prevoznike, ki bi morali uporabljati drugačen obrazec od običajnega. Komisija bi spremembo 199 lahko podprla pod pogojem, da se črta zahteva, da mora Komisija sprejeti izvedbene akte, ki določajo vzorčni obrazec, ki ga je treba uporabiti.

Roki

Stališče Evropskega parlamenta se razlikuje od stališča Sveta glede različnih rokov, določenih za letalske prevoznike za obveščanje potnikov (sprememba 88), za povračilo stroškov potnikom (spremembe 114, 124, 131), za možnost podaljšanja rokov v primeru aktiviranega načrta ukrepanja v nepredvidljivih razmerah (spremembi 118 – glej zavrnjene spremembe v nadaljevanju – in 129) ter za prejem pritožb potnikov (165 in 180).

Kar zadeva spremembo 88, se Komisija strinja z rokom, ki ga je predlagal Evropski parlament za obveščanje potnikov o dogodku takoj, ko je informacija na voljo, in najpozneje v 30 minutah, saj je to v skladu s predlogom Komisije (glej člen 14(5) v COM(2013)130 final).

Kar zadeva spremembi 114 in 124, se Komisija strinja s sedemdnevni rok za povračila stroškov ali izplačila le, če niso vključeni posredniki. Če so vključeni, bi bilo treba uporabljati podaljšane roke (glej novi osnutek člena 8a Uredbe (ES) št. 261/2004 v predlogu COM(2023) 753 final). Kar zadeva spremembo 124, Komisija podpira podaljšanje rokov, če se aktivirajo načrti ukrepanja v nepredvidljivih razmerah, zato v zvezi s tem podpira stališče Sveta, ki predlaga podaljšanje roka za povračila stroškov na 30 dni, medtem ko je Evropski parlament v spremembi 124 predlagal, naj se tako podaljšanje črta.

Kar zadeva spremembo 131, se Komisija lahko strinja z Evropskim parlamentom glede sedemdnevnega roka za povračilo stroškov v primeru slabše namestitve, saj to ustreza zahtevi iz sedanjih pravil.

Izvrševanje

Komisija lahko izvensodno rešitev, predlagano v spremembah 40 in 185, podpre le delno, saj nasprotuje temu, da bi bilo sodelovanje letalskih prevoznikov v postopkih alternativnega reševanja sporov obvezno in da bi bile odločbe v okviru takih postopkov zavezujoče brez predhodne ocene. Obvezno alternativno reševanje sporov z zavezujočimi odločbami za vse države članice bi pomenilo dodatno upravno breme in ni bilo temeljito ocenjeno. Za primerjavo – nedavni dogovor o pregledu direktive o paketnem potovanju tega iz podobnih razlogov ne uvaja niti za paketna potovanja.

4.2.3 Spremembe, sprejete po preoblikovanju ali načelno dogovorjene

Izredne razmere

S spremembo 99 Evropski parlament uvaja nov člen o „izrednih razmerah“, ki med drugim določa izčrpen seznam razmer, vključen v Prilogi, ki jih je treba šteti za „izredne“, Komisija pa ga lahko spremeni z delegiranim aktom. Komisija bi lahko sprejela spremembo 99, če bi se izčrpen seznam nadomestil z neizčrpnim seznamom.

V spremembah 86 in 93 je določeno, da mora letalski prevoznik plačati odškodnino za odpovedi in zamude, če ne predloži dokaza o obstoju izrednih razmer. Ni pa določen rok, v katerem mora predložiti tak dokaz. Da bi zagotovili pravno varnost in hitro reševanje sporov, bi Komisija lahko podprla ti spremembi, če bi bil določen jasn rok, v katerem mora letalski prevoznik predložiti dokaz o obstoju izrednih razmer.

Spremembe 215 do 239 se nanašajo na različne dogodke, ki pomenijo izredne razmere. Seznam razmer, ki ga je vključil Evropski parlament, vsebinsko pretežno odraža obstoječo sodno prakso Sodišča Evropske unije, vendar se od nje v več primerih razlikuje. Komisija bi lahko brez poseganja v svoje stališče, da mora seznam ostati neizčrpen in da ga je treba zaradi posodabljanja spreminjati s prenesenimi pooblastili, podprla posebne vključene razmere, če bi bile oblikovane tako, da odražajo splošni pristop, ki ga je razvila sodna praksa.

Zneski odškodnine in pragova

Kar zadeva spremembe 100, 101 in 102 (zneski odškodnine glede na razdaljo) ter spremembe 105, 106 in 107 (pragova, ki povzročita zahtevo za odškodnino), bi lahko Komisija, da bi olajšala splošni kompromis, pokazala prožnost glede pragov in zneskov odškodnine zaradi zamude pod pogojem, da bi končni dogovor najuspešneje in najučinkoviteje okrepil pravice potnikov ob upoštevanju vpliva na finančno vzdržnost letalskih prevoznikov.

Prilagoditev zneskov odškodnine

S spremembo 104 želi Evropski parlament Komisijo zavezati, da z delegiranim aktom vsaka tri leta prilagodi zneske odškodnine. Komisija se s tem predlogom načeloma lahko strinja, če se za tak pregled določi podaljšano petletno obdobje, da se omeji upravno breme.

Predhodno izpolnjeni obrazci

Spremembe 88, 91, 97 in 111 za letalske prevoznike uvajajo obveznost, da potnikom zagotovijo predhodno izpolnjene obrazce zahtevkov za odškodnino in povračilo stroškov. Komisija lahko sprejme načelo, da morajo letalski prevozniki zagotoviti predhodno izpolnjene obrazce, da bi lahko potniki učinkoviteje uveljavljali svoje pravice, če se dodatno izboljša besedilo o (i) vsebini obrazca in (ii) okoliščinah, v katerih ga je treba zagotoviti.

Spremembo 156 je treba preoblikovati, saj se nanaša tudi na predhodno izpolnjene obrazce v zvezi s pritožbami na podlagi člena 15a (spremembe 164 do 171), ki takih obrazcev ne omenja.

Izvrševanje

Komisija načeloma sprejema spremembe, povezane z obravnavanjem pritožb s strani letalskih prevoznikov in posrednikov, obravnavanjem pritožb s strani nacionalnih izvršilnih organov, alternativnim reševanjem sporov, določanjem nacionalnih izvršilnih organov in izvršilnimi nalogami nacionalnih izvršilnih organov. Vendar je treba naslednje spremembe preoblikovati, da se zagotovijo jasnost, skladnost in pravna varnost: 40, 165, 173, 179 in 180.

Prenesena pooblastila

Sprememba 187 (izvajanje prenosa pooblastila) podeljuje Komisiji pravico do sprejemanja delegiranih aktov le za obdobje petih let z možnostjo podaljšanja. Komisija bi lahko sprejela spremembo 187, če bi bilo pooblastilo preneseno za nedoločen čas.

Pritožbe glede prtljage

S spremembo 194 Evropski parlament uvaja posebne določbe za pritožbe potnikov glede poškodbe ali zamude prtljage ter določa posebne načine, na katere morajo letališča dati na voljo obrazce za pritožbe. Čeprav se Komisija načeloma strinja s to spremembo, poziva k tehnološko nevtralnemu načinu zagotavljanja obrazca za pritožbe.

Poročilo Komisije

V spremembi 211 je določena obveznost Komisije, da poroča o delovanju spremenjene uredbe. Komisija bi lahko podprla spremembo 211, če bi se triletni rok podaljšal na pet let od začetka veljavnosti spremenjene uredbe, da bi bilo mogoče v celoti analizirati njen učinek.

Osebe s posebnimi potrebami

Evropski parlament želi s spremembo 143 doseči, da bi bili letalski prevozniki poleg zagotavljanja spremembe poti in pomoči odgovorni tudi za izplačilo odškodnine invalidom in osebam z zmanjšano zmožnostjo gibanja ter otrokom brez spremstva, če zamudijo let, ker jim organ upravljanja letališča na letališču ni zagotovil zadostne pomoči. S spremembo se od Komisije zahteva, naj z izvedbenim aktom podrobno določi načine izvajanja takšne ureditve in mehanizme pravnega varstva, ki bi jih letalski prevozniki lahko uveljavljali zoper organe upravljanja letališč.

Predlog Komisije ni vseboval take določbe, zato Komisija ni izvedla ocene učinka tega vidika. Komisija ugotavlja, da so države članice med razpravami Sveta sporočile zelo malo takih primerov.

Ugotavlja tudi, da je v skladu z Uredbo (ES) št. 1107/2006 za pomoč invalidnim potnikom ali potnikom z zmanjšano zmožnostjo gibanja na letališču odgovoren organ upravljanja letališča. Morebitno obveznost letalskega prevoznika, da invalidnemu potniku ali potniku z zmanjšano zmožnostjo gibanja, ki mu organ upravljanja letališča ni zagotovil učinkovite pomoči, plača odškodnino, bi bilo treba povezati z izrecno pravico letalskega prevoznika, da povračilo te odškodnine zahteva od organa upravljanja letališča.

Komisija lahko zato sprejme načelo spremembe 143 pod pogojem, da se vključijo ta pomembna pravna jamstva.

Kar zadeva otroke brez spremstva, je v spremembi določeno, da odgovornost nosi letalski prevoznik, ki je sprejel prevoz otroka. V takih primerih se Komisija lahko strinja s pravico do odškodnine.

Komisija tudi poudarja, da bi lahko izvedbeni akt zajemal le dejanske načine izvajanja. Pravica do odškodnine kot taka ter nadaljnje pravice do pravnega varstva bi zato morale biti del bistvenih elementov same pravice, vključenih v temeljni akt.

4.2.4 Spremembe, ki jih Komisija zavrne

Uvodne izjave

Sprememba 54 poziva k vključitvi varstva pravic potnikov v mednarodne sporazume. Komisija zavrača to spremembo, ker ne ustreza nobeni materialni določbi v besedilu uredbe.

V spremembi 55 Evropski parlament poziva k posebnim prilagoditvam na letališčih za „potnike z visoko stopnjo invalidnosti“. Komisija zavrača to spremembo, ker bi bilo treba zadevo obravnavati v okviru Uredbe (ES) št. 1107/2006 o pravicah invalidnih oseb in oseb z omejeno mobilnostjo v zračnem prevozu.

Opredelitve pojmov

Evropski parlament v spremembo 57 vključuje novo opredelitev „stroška letalske vozovnice“. Komisija to spremembo zavrača, ker je zadeva obravnavana v predlogu o izvrševanju.

Evropski parlament s spremembo 58 dodaja opredelitev pojma „rezervacija“. Ta izraz se drugje v uredbi ne uporablja, zato je opredelitev odveč. Komisija zato zavrača spremembo 58.

S spremembama 62 in 63 je Evropski parlament črtal več vrstic iz opredelitve odpovedi. Ker so ti elementi izhajali iz sodne prakse, je zaradi črtanja opredelitev nepopolna in dvoumna. Zato se to črtanje zavrne.

S spremembo 68 je Evropski parlament k opredelitvi pojma „povezovalni leti“ dodal besedilo, ki se nanaša na eno pogodbo o prevozu. Tako navzkrižno sklicevanje ni potrebno in je lahko zavajajoče. Zato se ta dodatek zavrne.

Izredne razmere

S spremembo 67 je Evropski parlament črtal opredelitev pojma „izredne razmere“ in jo prestavil v člen 6c. Zaradi doslednosti in v skladu s smernicami za pripravo

zakonodaje¹ bi morale biti vse opredelitve v enem samem členu (člen 2). Zato se to črtanje zavrne.

Komisija zavrača spremembi 213 in 214 (opredelitev izrednih razmer kot razmer, „ki jih je mogoče šteti“ za izredne), saj meni, da je taka opredelitev izrednih razmer nejasna ter lahko zato povzroči pravno negotovost in zmedo pri potnikih.

Komisija zavrača spremembo 213 tudi zato, ker želi, da se status seznama spremeni iz „neizčrpen“ v „izčrpen“. Čeprav ima to lahko prednosti za pravno varnost, je pomembno preprečiti tveganje, da bi se razmere, ki bi morale biti izredne, spregledale in se ne bi vključile na seznam.

Komisija zavrača spremembo 240 (črtanje seznama razmer, ki se ne štejejo za izredne). Tak seznam, vključen v Prilogo 1, prispeva k pravni jasnosti, kot je prvotno predlagala Komisija leta 2013.

Področje uporabe

Evropski parlament predlaga, da se področje uporabe uredbe razširi na dohodne lete v Unijo, tako da bi se uporabljala za lete vseh prevoznikov, ne le za lete, ki jih opravljajo prevozniki EU, in sicer z izbrisom omejitve „če je dejanski letalski prevoznik zadevnega leta iz Skupnosti“ (sprememba 72). To bi pomenilo, da bi se uredba prvič uporabljala tudi za potnike, ki letijo s prevozniki iz tretjih držav na letališča v EU, s čimer bi se bistveno razširil obseg pravic potnikov v evropskem zračnem prostoru.

Komisija ni predlagala spremembe področja uporabe uredbe in v svoji oceni učinka ni ocenila vpliva takšne razširitve področja uporabe.

Čeprav je Komisija še vedno naklonjena reviziji področja uporabe uredbe, tako da bi v prihodnje ocenila tveganja sporov med jurisdikcijami in težave pri izvrševanju – kot je bilo predlagano v stališču Sveta v prvi obravnavi, ki se je s spremembo 191 črtalo – ne more podpreti takojšnje razširitve področja uporabe brez predhodne ocene. Zato Komisija zavrača spremembe 48, 72 in 191.

S spremembama 75 in 76 se črtajo določbe iz stališča Sveta v prvi obravnavi o uporabi uredbe za letališče Gibraltar. Ker te določbe odražajo sedanje stanje razprav o sporazumu med EU in Združenim kraljestvom, Komisija črtanju nasprotuje in zato zavrača spremembi 75 in 76.

Osebnostno področje uporabe

Člen 3(3) Uredbe (ES) št. 261/2004 s področja uporabe uredbe izključuje nekatere potnike, zlasti potnike, ki potujejo brezplačno ali po znižani tarifi, ki ni neposredno ali posredno na voljo širši javnosti. Evropski parlament s spremembo 73 to izjemo črta. Komisija temu črtanju nasprotuje, saj določba določa upravičeno (in omejeno) izjemo. Komisija zato zavrača spremembo 73.

Zavrnitev vkrcanja

Stališče Sveta v prvi obravnavi v opredelitvi pojma „zavrnitev vkrcanja“ ohranja utemeljene razloge za utemeljitev zavrnitve vkrcanja, navedene v stališču Sveta (zdravje, varnost, varovanje ali neustrezne potne listine), saj so te izjeme že opredeljene v Uredbi (ES) št. 261/2004 (člen 2, točka (j)). To je skladno s sedanjo uredbo, Komisija pa spremembe te opredelitve ni predlagala.

¹ Skupna praktična navodila Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije za osebe, vključene v pripravo pravnih aktov Evropske unije, 2015; smernica 14.

Evropski parlament želi s spremembo 61 črtati utemeljene razloge. To bi pomenilo, da bi morali letalski prevozniki primere, ko se potnikom prevoz zavrne iz upravičenih razlogov, obravnavati kot zavrnitev vkrcanja. Po mnenju Komisije bi to pomenilo nerazumno breme za letalske prevoznike in tega ni mogoče upravičiti. Zato Komisija zavrača spremembo 61.

Če se potnikom proti njihovi volji zavrne vkrcanje, se lahko odločijo za povračilo cene vozovnice. V skladu z veljavnimi pravili je treba povračilo izvesti v roku za povračila, tj. v sedmih dneh. Evropski parlament zahteva, da se povračila v primeru zavrnitve vkrcanja izvedejo takoj (sprememba 79). Komisija meni, da je to nepotrebno breme za dejanskega letalskega prevoznika, saj cene vozovnice, ki ustreza neizkoriščenim delom vozovnice (neizkoriščeni deli leta), ni mogoče vedno določiti takoj, zlasti ne pri povezovalnih letih. Zato Komisija zavrača spremembo 79.

Zavarovalna polica/jamstveni sklad

Spremembi 50 in 87 uvajata obveznost za letalske prevoznike, da zagotovijo zavarovalne police in jamstveni sklad. Komisija takih pravil ni predlagala niti jih ni predlagal Svet. Komisija ne more podpreti takojšnje uvedbe takih pravil brez predhodne ocene. Komisija zato zavrača spremembi 50 in 87, saj potrebo po takih pravilih ocenjuje že v okviru tekočega pregleda Uredbe (ES) št. 1008/2008 o zračnih prevozih.

Dvojno nadomestilo

Komisija je leta 2013 predlagala, da lahko pravica do odškodnine nastane le enkrat, ko so potniki ob prvi priložnosti preusmerjeni v svoj končni namembni kraj. Svet je to določbo ohranil v svojem stališču v prvi obravnavi. Evropski parlament s spremembo 108 zahteva, da potniki ostanejo upravičeni do dodatnega nadomestila v primeru nadaljnjih motenj med nadaljevanjem poti. Ker bi bilo treba odškodnino plačati samo enkrat med potjo, želi Komisija ohraniti ravnovesje svojega prvotnega predloga in zato to spremembo zavrača.

Način plačila

Komisija zavrača spremembo 112, ki odpravlja izrecno možnost, da se letalski prevozniki s potnikom dogovorijo o izplačilu odškodnine v oblikah, ki ni denar, na primer v obliki bona. Komisija poudarja, da je to za nekatere potnike uporabna možnost in bi jo bilo zato treba ohraniti, pri čemer mora biti še naprej zagotovljena izrecna privolitev potnika.

Roki

Stališče Evropskega parlamenta v spremembi 84 zahteva, da letalski prevozniki potnike po elektronski poti obvestijo o razlogih za odpoved najpozneje 30 minut po uri odhoda po voznem redu. Ker so lahko razlogi za takšne odpovedi zapleteni, je ta časovni okvir prekratek.

Evropski parlament v spremembi 118 predlaga, da se izbriše podaljšanje roka za povračila stroškov na 30 dni v primerih, ko se aktivirajo načrti ukrepanja v nepredvidljivih razmerah. Komisija podpira podaljšanje roka za povračilo stroškov v primerih, ko se aktivirajo načrti ukrepanja v nepredvidljivih razmerah, zato spremembe 118 ne more sprejeti.

Komisija zavrača spremembo 129, ker triurni rok, v katerem bi moral letalski prevoznik izpolniti obveznost zagotavljanja pomoči potnikom, ni nujno sorazmeren v vseh primerih (lahko je tudi krajši, na primer če se motnja pojavi po polnoči), ker

oblikovanje indeksa cen nastanitve v državah članicah povzroča veliko upravno breme, ker bi bil indeks potreben tudi za tretje države in ker je podaljšanje roka v primerih aktivacije načrtov ukrepanja v nepredvidljivih razmerah (verjetno pomotoma) ostalo odprto.

Prenos vozovnic

Komisija zavrača spremembo 145 (pravica do prenosa vozovnice v primeru smrti potnika ali ožjega družinskega člana), saj meni, da bi prenos vozovnice na drugo osebo lahko povzročil nastanek črnega trga za preprodajo vozovnic, kar je treba preprečiti.

Zahteve glede informacij v primeru kombiniranih vozovnic

Stališče Sveta v prvi obravnavi je vključevalo obveznost letalskih prevoznikov in posrednikov, da potnike jasno obvestijo, če prodajo vozovnico, za katero velja kombinacija ločenih pogodb o zračnem prevozu. Namen črtanega besedila je bil potnikom pojasniti, da če jim vozovnice ne bi bile prodane na podlagi ene same pogodbe, ne bi imeli pravice do odškodnine, povračila stroškov, spremembe poti ali pomoči v primeru zamujenega naslednjega leta.

Komisija zavrača spremembo 151, s katero se črta ta obveznost.

Izvrševanje

Komisija zavrača spremembo 41 (objava seznama prevoznikov, ki ne ravnaajo v skladu z uredbo, s strani Komisije), saj predlagana uvodna izjava ne ustreza nobeni materialni določbi v besedilu uredbe. Poleg tega bi predlagana obveznost pomenila pretirano upravno breme za Komisijo.

Komisija zavrača spremembo 168 (roki/odziv na pritožbe), saj bi lahko imel predlagani pristop, po katerem bi se neodgovor letalskega prevoznika ali posrednika na pritožbo štel za sprejetje zahtevka potnika, zelo daljnosežne posledice in bi lahko povzročil pravno negotovost. Poleg tega to ne bi ustrezalo pravni strukturi obravnavanja pritožb po tej uredbi niti ne bi bilo skladno z mehanizmi obravnavanja pritožb po obstoječi zakonodaji o pravicah potnikov za vse načine prevoza.

Komisija zavrača spremembo 182 (pregledi nacionalnih izvršilnih organov, ki jih izvaja Komisija), saj bi lahko bila predlagana obveznost v neskladju z načelom subsidiarnosti ter bi imela tudi znatne upravne in finančne posledice za Komisijo.

Komisija zavrača spremembo 186 (dokumenti o skladnosti) zaradi dodatnega upravnega bremena.

Preglednost glede dovoljene prtljage

Komisija zavrača spremembo 202 (preglednost/nakup osnovnih potovalnih storitev/doplačila), saj pravila o nakupu teh storitev in doplačil ter o njihovi predstavitvi zaradi preglednosti spadajo na področje uporabe Uredbe (ES) št. 1008/2008 o zračnih prevozihi.

Ročna prtljaga

Evropski parlament v spremembi 204 zahteva, da letalski prevoznik za ročno prtljago, ki ni večja od 100 cm (vsota širine, dolžine in višine) in težja od 7 kg, potniku ne sme zaračunati doplačila. Zlasti bi bilo treba upoštevati, da se ocena učinka o teh dveh vprašanjih že izvaja v okviru pregleda uredbe o zračnih prevozihi, odprto javno posvetovanje o tem pa se je končalo decembra 2025. Mnenja

deležnikov o teh dveh vprašanjih so deljena. Komisija je zaskrbljena zlasti zaradi morebitnih nenamernih posledic sprejetja standarda, ki se trenutno ne uporablja pogosto. To bi lahko povečalo tveganje, da bi letalski prevozniki dovoljeno ročno prtljago zmanjšali s sedanjih ravni, ki so približno enake najvišji ravni po priporočilih združenja IATA ($56 \times 45 \times 25 = 126$ cm). Komisija zato zavrača spremembo 204 in ustrezno določbo v spremembi 144.

5. ZAKLJUČEK

Komisija bo še naprej podpirala zakonodajni postopek, da bi omogočila uravnotežen in pravno zanesljiv izid, ki zagotavlja učinkovito varstvo potnikov, hkrati pa ohranja sorazmeren in izvedljiv okvir za letalski sektor.

Komisija ostaja zavezana konstruktivnemu sodelovanju z obema sozakonodajalcema v naslednjih fazah postopka.